

Sygn. akt VI Cz 4/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12.01.2017 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Leszek Mazur**

Sędziowie: **SSO Halina Garus**

SSO Karol Kołodziejczyk (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12.01.2017 r.

sprawy egzekucyjnej wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w P.
z udziałem dłużnika I. C.

skarga dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C.E. O. w sprawie Km 2587/16

na skutek zażalenia wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w P.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 28 października 2016r.

sygn. akt XV Co 3575/16

postanawia: zaskarżone postanowienie uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie z uwzględnieniem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt VI Cz 4/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Częstochowie umorzył postępowanie w sprawie ze skargi dłużniczki I. C. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C.E. O. w sprawie o sygn. akt Km 2587 /16, z uwagi na to, że Komornik uwzględnił w trybie art. 767 § 4 k.p.c. skargę dłużniczki w całości, zatem rozpoznanie tej skargi stało się zbędne.

W zażaleniu na to postanowienie wierzyciel (...) Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w P. zarzucił:

I. naruszenie normy prawnej wynikającej z treści art. 788 § 1 kpc, poprzez przyjęcie, iż nastąpiło przejście praw i obowiązków z jednego podmiotu na drugi, prowadzące do konieczności uzyskania klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela,

II. naruszenie normy prawnej wynikającej z treści art. 553 § 1 ksh, poprzez przyjęcie, iż w przypadku przekształcenia spółki kapitałowej w spółkę osobową spółka przekształcona jest następcą prawnym spółki przekształcanej,

III. naruszenie normy prawnej wynikającej z treści art. 15 ukrs, poprzez jego niezastosowanie.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nakazanie komornikowi prowadzenia postępowania egzekucyjnego, rozpoznanie skargi na czynności komornika i jej oddalenie, a nadto zasądzenie od przeciwnika na rzecz

skarżącego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości 120 zł oraz opłaty za pełnomocnictwo w kwocie 17 zł.

Sąd Okręgowy uznał zażalenie za zasadne.

W pierwszej kolejności wypada zauważyć, że dłużniczka wniosła skargę na czynności Komornika w postaci zajęcia wierzytelności oraz rachunku bankowego, a Komornik – uwzględniając tę skargę – nie wskazał, na czym właściwie to uwzględnienie polega – czy oznacza umorzenie postępowania egzekucyjnego, czy też odstąpienie od zajęcia, a może wstrzymanie się od dalszych czynności egzekucyjnych (?). Nie ma więc jasności co do tego, w jakim stadium znalazło się postępowanie egzekucyjne, trudno zatem przesądzać, iż rozpoznanie skargi stało się zbędne.

Sąd Rejonowy, umarżając postępowanie skargowe, zaaprobował – jak się wydaje – stanowisko Komornika wynikające z odpowiedzi na skargę dłużniczki, iż do prowadzenia przedmiotowej egzekucji konieczne jest uzyskanie przez spółkę (...) Sp. z o.o. Sp. k. klauzuli wykonalności w trybie art. 788 k.p.c.

Sąd odwoławczy nie podzielił tego poglądu. W sprawie niniejszej doszło do przekształcenia wierzyciela (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z/s w P. w spółkę komandytową. Zgodnie z poglądami doktryny, obecna regulacja zawarta w przepisach Kodeksu spółek handlowych daje podstawę, aby przyjąć, że mamy tożsamość podmiotu przekształconego i przekształcanego, a jedynie zmienia się forma prawna tego podmiotu. Stosownie do art. 553 k.s.h., spółce przekształconej przysługują wszelkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej. Przepis ten, będący wyrazem zasady kontynuacji podmiotowej, jest sformułowany nieco inaczej, niż odpowiednie przepisy dotyczące połączenia (art. 494 k.s.h.) i podziału (art. 531 k.s.h.). W przepisach tych mowa jest o wstąpieniu z dniem połączenia czy podziału we wszelkie prawa i obowiązki o charakterze cywilnoprawnym. O sukcesji może być mowa w sytuacji, gdy u poprzednika istnieją uzyskiwane przez nabywcę prawa, nabywca zaś uzyskuje ogół praw stanowiących uprzedni majątek poprzednika. Wstąpienie ujęte w przepisach o łączeniu i podziale spółek ma charakter sukcesji uniwersalnej. Z sukcesją uniwersalną mamy do czynienia wówczas, gdy następcą prawny wstępuje w ogół praw stanowiących cały majątek swego poprzednika. Następuje to na podstawie jednej czynności prawnej. Ma miejsce wstąpienie w długi poprzednika prawnego i nie jest potrzebna zgoda wierzycieli na przejęcie długu. W przypadku przekształcenia nie występują dwa różne podmioty, tylko jeden, co również nie pozwala na przyjęcie zasady sukcesji uniwersalnej. W przypadku art. 553 k.s.h. mowa jest o tym, że prawa i obowiązki "przysługują", co oznacza, że przysługują one spółce przekształcanej również po przekształceniu, czyli spółka jest cały czas *ex lege* podmiotem tych praw i obowiązków (tak A. Kidyba - Komentarz aktualizowany do art.553 Kodeksu spółek handlowych, 2016.09.30).

Zasada kontynuacji w aspekcie cywilnoprawnym (art. 553 § 1) oznacza, że treść stosunków prawnych spółki przekształcanej, łączących ją z „otoczeniem rynkowym” (osobami trzecimi), nie ulega zmianie. Spółka przekształcona nie musi zatem np. zawierać aneksów do umów zawartych przez spółkę przekształcaną, nie ma mowy o uzyskiwaniu zgody kontrahentów na zmianę strony umowy wzajemnej. Zasada kontynuacji w aspekcie cywilnoprawnym dotyczy nie tylko stosunków prawnych *ex contractu*, ale także z innych podstaw (deliktowej, z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia). Zasada ta dotyczy także sfery prawa procesowego, nie zachodzi zatem zmiana strony procesu, orzeczenia zaś wydane na rzecz albo przeciwko spółce przekształcanej są skuteczne wobec spółki przekształconej; nie stosuje się tu zatem art. 788 § 1 k.p.c., dotyczącego nadania klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko następcy prawnemu (tak M. Rodzynkiewicz - Komentarz do art.553 Kodeksu spółek handlowych, 2014.10.01).

Powyższe poglądy zostały zaaprobowane również w orzecznictwie. Przykładowo: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 czerwca 2016 r. III PK 125/15 stwierdził, że przekształcenie spółki w trybie art. 552 k.s.h. nie prowadzi do zmiany podmiotu, lecz tylko do zmiany typu spółki (można powiedzieć, że jest to ta sama, ale nie taka sama spółka), nie wywierając żadnych skutków względem osób trzecich. Wpływ przekształcenia strony w trakcie procesu na jego tok sprowadza się więc tylko do zmiany jej oznaczenia (LEX nr 2086105).

Z kolei, w postanowieniu SN z dnia 2016.02.03 CSK 336/15 czytamy, że przepis art. 553 § 1 k.s.h. wprowadza zasadę kontynuacji. W wyniku przekształcenia dochodzi jedynie do zmiany organizacyjno-prawnej struktury spółki przy zachowaniu tożsamości podmiotu. Dokonanie przekształcenia jest neutralne dla praw i obowiązków, a przekształcana

spółka cały czas pozostaje ich podmiotem. Oznacza to, że treść stosunków prawnych łączących spółkę z podmiotami trzecimi nie ulega zmianie. Można się więc posłużyć określeniem, że zachodzi ciągłość bytu spółki, a tym samym nie zmienia się sytuacja jej wierzycieli (LEX nr 2023170).

Natomiast, w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w P.z dnia 13 lutego 2014 r.

I ACz 156/14 stwierdzono wprost, że wierzyciel będący spółką komandytową powstałą z przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie jest podmiotem, który zobowiązany jest wykazywać przejście uprawnień z tytułu egzekucyjnego za pomocą dokumentu urzędowego bądź prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym.

(LEX nr 1448570).

Podzielając przedstawione wyżej poglądy, Sąd odwoławczy w niniejszej sprawie uznał, że nie było podstaw do umorzenia postępowania skargowego i skarga dłużniczki I. C. winna zostać rozpoznana merytorycznie.

W związku z tym, orzeczono jak w sentencji na podstawie art.386 § 4 k.p.c. w zw. z art.397 § 2 k.p.c..